

Úvodní Stránka > Odborná Příprava, Soudní Síť a Agentury > Netherlands

Počáteční odborná příprava soudců a státních zástupců v Evropské unii

Obsah zajišťuje

Nizozemsko

Nizozemsko

Soudci

Obecný popis

Počáteční odborná příprava je povinná pro všechny osoby, které se chtějí stát soudci. Poté, co výběrová komise justiční čekatele schválí, absolvují účastníci počátečního justičního programu nábor u soudu, kde budou pracovat. Délka programu bude stanovena po konzultaci se SSR

Po konzultaci se SSR bude stanovena délka programu (nejméně jeden rok a tři měsíce, nejvýše čtyři roky, v závislosti na znalostech a zkušenostech) a budou vybrána pracovní-školicí prostředí, ve kterých bude justiční čekatel nejprve pracovat. Po absolvování odborné přípravy bude justiční čekatel jmenován „univerzálním“ soudcem, což znamená, že může pracovat v jakémkoli soudním oddělení (občanské, správní, trestní, rodinného práva atd.).

Odbornou přípravu justičních čekatelů zajišťují soudy ve spolupráci se SSR. Většina odborné přípravy probíhá v pracovní-školicím prostředí, kde se justičním čekatelům věnují školitelé z praxe, kteří je vedou a poskytují jim zpětnou vazbu. Kromě toho bude jeden den v týdnu pod dohledem hlavního školitele SSR věnována pozornost procesu učení a kurzům, které justiční čekatelé absolvují. [Statut](#) lze nalézt na internetových stránkách Rady pro soudnictví.

Každé tři měsíce začíná nová skupina justičních čekatelů. Do programu se každoročně zapojí nanejvýš 130 justičních čekatelů. V roce 2021 odbornou přípravu úspěšně absolvovalo 83 justičních čekatelů. Na konci roku 2021 procházelo odbornou přípravou 248 justičních čekatelů.

Přístup k počáteční odborné přípravě

Uchazeči o program odborné přípravy musí mít ukončené magisterské vzdělání v oboru právo a absolvovat specifický soubor kurzů pro přípravu na povolání v oblasti vedení sporů nebo soudnictví. Musí mít také alespoň dvouletou praxi v oblasti práva mimo soudnictví. Výběr kandidátů provádí národní výběrová komise pro soudce (LSR) ve spolupráci se soudy. Výběrové řízení se skládá ze šesti kroků.

Nejprve dochází k výběru dopisů. Na každé volné místo bude správcem nebo předsedou soudu a tajemníkem komise LSR vybráno pět dopisů. Tento proces se řídí bodovým formulářem. Posuzující firma LTP následně provede analytický test. Součástí tohoto testu jsou dovednosti verbálního uvažování, kritického myšlení a abstraktního myšlení. Tyto testy, které vyhodnotil nizozemský Výbor pro testy a zkoušení (COTAN) nebo podobná instituce, zjišťují, zda uchazeč dosahuje nadprůměrných analytických schopností a zda je prokazatelně bez kulturních předsudků. Součástí analytických testů jsou dovednosti verbálního uvažování, kritického myšlení a abstraktního myšlení.

Poté, co uchazeči úspěšně absolvují analytické testy, je soud nominuje na pohovor. Soudům je poté zaslán formulář přihlášky a dvě doporučení pro každého z uchazečů. Uchazeči jsou soudem pozváni k pohovoru během předem naplánovaných zasedání místní výběrové komise a správní rady. Po pohovoru mohou v řízení pokračovat

nejvýše tři uchazeči na jedno volné pracovní místo a pokračovat v hodnocení. V hodnoticím středisku povede vysokoškolský absolvent psychologie s uchazečem strukturovaný pohovor a uchazeč bude testován pomocí osobnostních dotazníků (včetně testu řešení dilemat), simulace diskuse a hraní rolí. Test hodnotí, zda má uchazeč kompetence potřebné pro výkon funkce soudce, nebo zda má potenciál je rozvíjet v průběhu odborné přípravy.

Následně se uchazeči dostaví k závěrečným pohovorům. Tyto pohovory provádí národní výběrová komise. Uchazeči absolvují tři závěrečné pohovory s různými tazateli na tři témata. Poté jsou výsledky těchto pohovorů projednány všemi tazateli. Komise je poučena o technikách vedení pohovorů a interpretaci hodnotící zprávy. Po provedení závěrečných pohovorů jsou soudům představeni uchazeči, kteří byli schváleni. Soudy rozhodnou, kterého kandidáta (nebo kandidáty) chtějí jmenovat, a tuto informaci předají Komisi LSR. Nominace zbývajících „schválených kandidátů“ jsou předloženy ostatním soudům (pokud je to možné).

Formát a obsah počáteční odborné přípravy

V přípravné fázi se justiční čekatel zapojuje do pracovní-školicího týmu v dané jurisdikci, v němž rozvíjí vlastní směřování a kompetence, které překračují hranice pracovní-školicího prostředí. Na konci přípravné fáze vyplní justiční čekatel sebehodnocení a osobní plán vzdělávání.

Následně bude zahájena hlavní fáze programu (nejméně jeden rok, nejvýše tři roky a devět měsíců). Hlavní fáze bude absolvována ve dvou nebo třech pracovní-školicích prostředích v rámci soudu, v závislosti na délce programu a osobním vzdělávacím plánu. V tomto ohledu je možné přecházet mezi soudy a odvolacími orgány. Dohled budou zajišťovat praktičtí školitelé. Kromě toho bude jeden den v týdnu pod dohledem hlavního školitele věnována pozornost procesu učení, portfoliu a plánu učení, jakož i výzkumným projektům a kompetencím, které přesahují pracovní-školicí prostředí. Dohled poskytovaný praktickými a hlavními školiteli se zaměřuje výhradně na učení, nikoli na hodnocení. Justiční čekatel absolvuje také následující stáže: společnost, evropské/mezinárodní, soudní/odvolací orgány a krátká/prodloužená stáž na státním zastupitelství, pokud je vybráno pracovní-školicí prostředí zaměřené na trestní právo. Každé tři měsíce hlavní školitel, praktický školitel a justiční čekatel vyhodnotí a aktualizují osobní vzdělávací plán. Po splnění působení v každém pracovní-školicím prostředí proběhne hodnocení přestupu za účasti justičního čekatele, hlavního školitele a praktického školitele.

Mezinárodní stáž je pro justiční čekatele povinná. Délka těchto stáží je různá, od účasti na programu AIAKOS v rámci sítě EJTN až po roční stáž ve Štrasburku u Evropského soudu pro lidská práva. Součástí programu pro justiční čekatele je také kurz „Evropský soudce“. V rámci odborné přípravy budou justiční čekatelé navštěvovat kurzy, které se týkají evropského práva, například evropského občanského nebo správního práva.

Ukončení počáteční odborné přípravy a kvalifikační postup

Hodnocení v novém programu pro začínající soudce / soudnictví bylo navrženo na základě odpovědnosti justičních čekatelů za jejich vlastní program a na základě podnětné vzdělávací atmosféry, jakož i na základě podpory odborné přípravy ze strany samotných soudů a dohledu poskytovaného hlavním školitelem. Uchazeče bude hodnotit zkušební komise na základě pohovoru a portfolia, které si čekatelé sestavují sami. Portfolio musí obsahovat několik povinných dokladů a další část může uchazeč vyplnit podle svého uvážení. Podnětná vzdělávací atmosféra vyžaduje, aby program probíhal v bezpečném prostředí a aby hodnocení umožnilo justičním čekatelům co nejlépe se rozvíjet a stavět na svém talentu. Tohoto základu se držíme v maximální možné míře tím, že výuku a hodnocení co nejvíce oddělujeme a hodnocení je transparentní a objektivní. Školitel se tak může plně soustředit na roli kouče a rozvoj justičního čekatele.

Praktický školitel a hlavní školitel poskytují podklady pro hodnocení: jsou povinni každé tři měsíce vyplnit několik formulářů zpětné vazby a hodnoticích formulářů pro portfolio a vydat souhlas s obsahem portfolia. Aby byl systém hodnocení transparentní a objektivní, musí mít jasná kritéria hodnocení, jasný postup a co největší spolehlivost mezi hodnotiteli. To vyžaduje odbornou přípravu hodnotitelů a vedení odborníkem ze SSR. To přispívá i ke kvalitě hodnocení. Struktura programu navíc zajišťuje, aby uchazeči nebyli hodnoceni více, než je z právního hlediska vhodné. Zde popsany systém, který spojuje pevně stanovené časy pro hodnocení a dodatečné hodnocení na žádost, tento cíl splňuje. Systém hodnocení je proto v rámci možností flexibilní s ohledem na hodnocenou osobu a podporuje také didaktické inovace v oblasti rozvoje kompetencí.

První průběžné hodnocení se provádí na konci prvních dvanácti měsíců programu, tj. po devíti měsících odborné praxe v pracovní-školicím prostředí (po tříměsíční přípravné fázi). Toto hodnocení se zaměří na otázku, zda

justiční čekatel v zásadě disponuje kompetencemi potřebnými pro výkon funkce soudce a zda vykazuje dostatečný rozvoj. Pokud individuální program trvá tři roky nebo déle, následuje druhé průběžné hodnocení přibližně v polovině zbývajících doby trvání programu. V případě potřeby může zkušební komise rozhodnout o doporučení následného dodatečného hodnocení, které není uvedeno v osobním vzdělávacím plánu předloženém soudní komisi. Ve všech případech bude program zakončen závěrečným hodnocením, které prověří, zda je justiční čekatel schopen samostatně fungovat jako nový soudce. Posoudí, zda justiční čekatel splňuje všechny závěrečné úrovně dovedností. Výše uvedený systém zajišťuje, že uchazeči nejsou hodnoceni více, než je nutné, což podporuje používání hodnocení jako právního nástroje. To pomáhá zachovat oddělení odborné přípravy od hodnocení. Je to také prospěšné pro podnětnou vzdělávací atmosféru, pro požadovanou míru flexibility a přitažlivost programu.

Tento program nezahrnuje žádné testy čistě právních znalostí. Je to proto, že takové testy by nebyly v souladu se základním předpokladem, že justiční čekatelé jsou sami odpovědní za svůj profesní život, a k tomu samozřejmě patří i dostatečné právní znalosti. Program je postaven na předpokladu, že účastníci programu mají potřebné právní znalosti – nebo je získají při vstupu do každého pracovního prostředí. Hodnocené závěrečné úrovně dovedností zahrnují také právní znalosti, které musí být prokázány v rámci praktické práce. Je proto třeba zdůraznit, že justiční čekatelé musí dbát na to, aby úroveň jejich právních znalostí nebyla faktorem, který by bránil jejich postupu v celém programu.

Státní zástupci

Obecný popis

Počáteční odborná příprava státních zástupců je povinná pro všechny osoby, které se chtějí stát státními zástupci. Poté, co výběrová komise právní čekatele schválí, absolvují účastníci počátečního justičního programu nábor u soudu, kde budou pracovat.

Po konzultaci se SSR bude stanovena délka programu (nejméně jeden rok a šest měsíců, nejvýše čtyři roky, v závislosti na znalostech a zkušenostech) a budou vybrána pracovní prostředí, ve kterých budou právní čekatelé nejprve pracovat. Po absolvování odborné přípravy bude právní čekatel jmenován státním zástupcem.

Odbornou přípravu právních čekatelů zajišťují okresy ve spolupráci se SSR. Většina odborné přípravy probíhá v pracovních prostředích, kde se právní čekatelům věnují školitelé z praxe, kteří je vedou a poskytují jim zpětnou vazbu. Kromě toho bude jeden den v týdnu pod dohledem hlavního školitele SSR věnována pozornost procesu učení a kurzům, které právní čekatelé absolvují.

Nová skupina právních čekatelů začíná dvakrát ročně, dvě skupiny v říjnu a dvě skupiny v dubnu. Do programu se každoročně zapojí nejvýše 48 až 54 právních čekatelů. V roce 2021 úspěšně absolvovalo odbornou přípravu 34 právních čekatelů. Na konci roku 2021 procházelo odbornou přípravou 117 justičních čekatelů.

Přístup k počáteční odborné přípravě

Uchazeči o program odborné přípravy musí mít samozřejmě ukončené magisterské vzdělání v oboru právo a absolvovat specifický soubor kurzů pro přípravu na povolání v oblasti vedení sporů nebo soudnictví. Musí mít také alespoň dvouletou praxi v oblasti práva mimo soudnictví. Výběr kandidátů probíhá nejprve na místní úrovni (okresy), poté celostátní výbor vybere několik osob, které projdou hodnocením, a nakonec místní okres vybere ty nejlepší.

Nejprve je k dispozici výběr dopisů. Posuzující firma LTP následně provede analytický test. Součástí tohoto testu jsou dovednosti verbálního uvažování, kritického myšlení a abstraktního myšlení. Tyto testy, které vyhodnotil nizozemský Výbor pro testy a zkoušení (COTAN) nebo podobná instituce, zjišťují, zda uchazeč dosahuje nadprůměrných analytických schopností a zda je prokazatelně bez kulturních předsudků. Součástí analytických testů jsou dovednosti verbálního uvažování, kritického myšlení a abstraktního myšlení.

Poté, co uchazeči úspěšně absolvují analytické testy, je okresy nominují na pohovor. Okresům je poté zaslán formulář přihlášky a dvě doporučení pro každého z uchazečů. V hodnotícím středisku povede vysokoškolský absolvent psychologie s uchazečem strukturovaný pohovor a uchazeč bude testován pomocí osobnostních dotazníků (včetně testu řešení dilemat), simulace diskuse a hraní rolí. Test hodnotí, zda má uchazeč kompetence potřebné pro výkon funkce státního zástupce, nebo zda má potenciál je rozvíjet v průběhu odborné přípravy.

Následně se uchazeči dostaví k závěrečným pohovorům. Tyto pohovory provádí národní výběrová komise. Poté jsou výsledky těchto pohovorů projednány všemi tazateli. Komise je poučena o technikách vedení pohovorů a interpretaci hodnotící zprávy. Po provedení závěrečných pohovorů jsou okresům představeni uchazeči, kteří byli schváleni. Okresy rozhodnou, kterého kandidáta (nebo kandidáty) chtějí jmenovat. Nominace zbývajících „schválených kandidátů“ jsou předloženy ostatním okresům (pokud je to možné).

Formát a obsah počáteční odborné přípravy

V úvodním období se právní čekatel zapojí do pracovní-školicího týmu v daném okresu, v němž rozvíjí vlastní směřování a kompetence, které překračují hranice pracovní-školicího prostředí. Na konci přípravné fáze bude muset právní čekatel absolvovat hodnocení způsobilosti, aby získal osvědčení o způsobilosti k jednání. Základní dovednosti a základní znalosti musí být prokázány při simulaci soudu, než je možné vystupovat před soudem jako státní zástupce. Pokud neuspějí, mají ještě jednu šanci, ale pokud čekatel neuspěje, bude muset celý program opustit.

Následně bude zahájena hlavní fáze programu (nejméně 15 měsíců, nejvýše 45 měsíců). Hlavní fáze bude absolvována v několika pracovní-školicích prostředích, v závislosti na délce programu a osobním vzdělávacím plánu. V rámci státního zastupitelství se bude věnovat jednoduchým případům, bude pracovat jako právní asistent, jako zástupce advokáta, jako státní zástupce, ale se závažnými případy, a jako soudce. Je také možné absolvovat externí stáž. Po splnění působení v každém pracovní-školicím prostředí proběhne hodnocení přestupu za účasti právního čekatele, hlavního školitele a jeho vedoucího z daného prostředí.

Dohled budou zajišťovat praktičtí školitelé. Kromě toho bude jeden den v týdnu pod dohledem hlavního školitele věnována pozornost procesu učení, portfoliu a plánu učení, jakož i výzkumným projektům a kompetencím, které přesahují pracovní-školicí prostředí. Dohled poskytovaný praktickými a hlavními školiteli se zaměřuje výhradně na učení, nikoli na hodnocení.

Pro právní čekatele existuje možnost absolvovat mezinárodní stáž. Délka této stáže se liší od účasti v programu AIAKOS sítě EJTN.

Ukončení počáteční odborné přípravy a kvalifikační postup

Hodnocení v novém programu pro začínající státní zástupce bylo navrženo na základě odpovědnosti právních čekatelů za jejich vlastní program a na základě podnětné vzdělávací atmosféry, jakož i na základě podpory odborné přípravy ze strany samotných okresů a dohledu poskytovaného hlavním školitelem. Uchazeče bude hodnotit zkušební komise na základě pohovoru a portfolia, které si čekatelé sestavují sami. Portfolio musí obsahovat několik povinných dokladů a další část může uchazeč vyplnit podle svého uvážení. Podnětná vzdělávací atmosféra vyžaduje, aby program probíhal v bezpečném prostředí a aby hodnocení umožnilo právním čekatelům co nejlépe se rozvíjet a stavět na svém talentu. Tohoto základu se držíme v maximální možné míře tím, že výuku a hodnocení co nejvíce oddělujeme a hodnocení je transparentní a objektivní. Školitel se tak může plně soustředit na roli kouče a rozvoj právního čekatele. Praktický školitel a hlavní školitel poskytují podklady pro hodnocení: jsou povinni každých několik měsíců vyplnit několik formulářů zpětné vazby a hodnotících formulářů pro portfolio a vydat souhlas s obsahem portfolia. Aby byl systém hodnocení transparentní a objektivní, musí mít jasná kritéria hodnocení, jasný postup a co největší spolehlivost mezi hodnotiteli. To vyžaduje odbornou přípravu hodnotitelů a vedení odborníkem ze SSR. To přispívá i ke kvalitě hodnocení. Struktura programu navíc zajišťuje, aby uchazeči nebyli hodnoceni více, než je z právního hlediska vhodné. Zde popsany systém, který spojuje pevně stanovené časy pro hodnocení a dodatečné hodnocení na žádost, tento cíl splňuje. Systém hodnocení je proto v rámci možností flexibilní s ohledem na hodnocenou osobu a podporuje také didaktické inovace v oblasti rozvoje kompetencí.

Po posouzení způsobilosti na konci úvodního období následuje písemná zkouška dovedností a zkouška zaměřená na klíčové svědky. Účastník odborné přípravy si tato hodnocení naplánuje, až se bude domnívat, že je na ně připraven. Tato hodnocení, vstupy jednotlivých vedoucích týmů a společné hodnocení portfolia budou výsledkem celkového programu.

Tento program nezahrnuje žádné testy čistě právních znalostí. Je to proto, že takové testy by nebyly v souladu se základním předpokladem, že právní čekatelé jsou sami odpovědní za svůj profesní život, a k tomu samozřejmě patří i dostatečné právní znalosti. Program je postaven na předpokladu, že účastníci programu mají potřebné právní znalosti – nebo je získají při vstupu do každého pracovní-školicího prostředí. Hodnocené závěrečné

úrovně dovedností zahrnují také právní znalosti, které musí být prokázány v rámci praktické práce. Je proto třeba zdůraznit, že právní čekatelé musí dbát na to, aby úroveň jejich právních znalostí nebyla faktorem, který by bránil jejich postupu v celém programu.

■ Poslední aktualizace: 11/06/2026

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.